

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 16.3.2022
SWD(2022) 76 final

DELOVNI DOKUMENT SLUŽB KOMISIJE
POVZETEK POROČILA O OCENI UČINKA

Spremni dokument k

Predlogu

UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA
o spremembi Uredbe (EU) št. 909/2014 glede discipline pri poravnavi, čezmejnega
opravljanja storitev, sodelovanja pri nadzoru, zagotavljanja pomožnih bančnih storitev
in zahtev za centralne depotne družbe tretjih držav

{COM(2022) 120 final} - {SEC(2022) 160 final} - {SWD(2022) 75 final}

Povzetek
Ocena učinka [predloga za pregled uredbe o centralnih depotnih družbah v okviru programa REFIT]
A. Nujnost ukrepanja
Zakaj? V čem je težava?
Centralne depotne družbe (CDD) imajo ključno vlogo pri financiranju gospodarstva, saj beležijo izdajo in poznejše spremembe v pravnem lastništvu vseh poslov z vrednostnimi papirji. CDD EU so konec leta 2019 imele vrednostne papirje v vrednosti 53 bilijonov EUR, zaključeni posli pa so bili ocenjeni na približno 1,120 bilijona EUR. Cilj uredbe o centralnih depotnih družbah (v nadaljnjem besedilu: uredba o CDD) leta 2014 je bil olajšati čezmejno poravnavo, povečati varnost trgov poravnave in izboljšati učinkovitost poravnave. Sedem let po sprejetju uredbe o CDD deležniki ugotavljajo, da: (i) so CDD dosegle omejen napredek pri zagotavljanju čezmejnih storitev; (ii) obstajajo posebna področja, na katerih so stroški izpolnjevanja obveznosti nesorazmerni; in (iii) da organi EU navajajo, da ni dovolj vpogleda v dejavnosti CDD tretjih držav. V oceni so bili za te težave opredeljeni naslednji razlogi: (i) obremenjujoče in nejasne zahteve za čezmejno opravljanje storitev; (ii) nezadostno sodelovanje med organi matične države članice in države članice gostiteljice; (iii) omejevalne zahteve za opravljanje bančnih storitev; (iv) nejasne in obremenjujoče zahteve za disciplino pri poravnavi; in (v) nezadostne informacije o dejavnostih CDD tretjih držav v EU. Če se te težave ne bodo obravnavale, bo bistven temelj unije kapitalskih trgov še naprej neučinkovit, kar bo škodilo vlagateljem, izdajateljcem, bankam in CDD. Potrgovalno okolje v EU bo ostalo razdrobljeno ob nacionalnih mejah, kar bo oviralo naložbe in omejilo priložnosti za izdajo, to pa bo škodilo finančnemu sistemu in rasti v EU.
Kaj naj bi prinesla ta pobuda?
Cilj je še naprej zagotavljati varnost in učinkovitost trgov poravnave. Specifični cilj je poenostaviti ureditev izdajanja dovoljenj za čezmejno opravljanje storitev, okrepiti sodelovanje med nadzorniki v EU, izboljšati dostop CDD do bančnih storitev, povezanih s poravnavo, pojasniti in uvesti bolj sorazmerne ukrepe za disciplino pri poravnavi ter zagotoviti, da imajo organi EU potrebne informacije o dejavnostih CDD tretjih držav.
Kakšna je dodana vrednost ukrepanja na ravni EU?
V akcijskem načrtu za unijo kapitalskih trgov iz leta 2020 je bilo poudarjeno, da bi sprememba uredbe o CDD lahko pripomogla k razvoju bolj povezanega potrgovalnega okolja v EU in prispevala k razvoju unije kapitalskih trgov. Države članice in nacionalni nadzorniki sami ne morejo doseči ciljev uredbe o CDD: ne morejo rešiti težav, ki nastanejo zaradi obremenjujočih in nejasnih zahtev ali tveganj, ki so posledica različnih nacionalnih nadzornih praks, zlasti kadar izhajajo iz primarne ali sekundarne zakonodaje. Nacionalni organi ne morejo obravnavati tveganj za finančno stabilnost EU, ki bi lahko nastala zaradi pomanjkanja informacij o dejavnostih CDD tretjih držav. Zato se lahko cilji uredbe o CDD zaradi obsega in narave ukrepov lažje dosežejo na ravni EU v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 PDEU.

B. Rešitve
Katere zakonodajne in nezakonodajne možnosti politike so se upoštevale? Ali ima katera od njih prednost? Zakaj?
Predlagani sveženj možnosti vključuje: poenostavljen postopek izdaje dovoljenj za čezmejno opravljanje storitev; ustanovitev obveznih kolegijev nadzornikov; olajšanje opravljanja pomožnih bančnih storitev; spremembe ureditve discipline pri poravnavi; in spremembe pravil za CDD tretjih držav. Predlagane možnosti politike so zakonodajne, saj opravljanje storitev poravnave v EU ureja uredba o CDD. Uredba o CDD ima celovit regulativni okvir za poravnavo finančnih instrumentov v EU ter skupna pravila o organizaciji in ravnanju CDD za spodbujanje varne in učinkovite poravnave. CDD so sistemsko pomembne institucije za finančne trge in morajo delovati v okviru enotnega regulativnega okvira, da se zagotovi celovitost enotnega trga za finančne storitve. Številne težave dejansko izhajajo iz določb uredbe o CDD. Zato nezakonodajne možnosti na splošno niso bile obravnavane. Za obravnavo ugotovljenih težav so bile ocenjene najrazličnejše možnosti. Nekatere so bile zavrnjene v zgodnji fazi, ker niso v skladu s pravnim okvirom EU ali s ciljem zagotoviti odporen in učinkovit trg za poravnavo v EU, tj. uvedba zahteve, da morajo centralne banke olajšati CDD dostop do svojega denarja ali neomejena uporaba

bank za opravljanje pomožnih bančnih storitev. Druge so bile zavrnjene kot stroškovno neučinkovite (uvedba nadzora EU).
Kdo podpira katero možnost?
Izbrane možnosti uživajo široko podporo deležnikov. Večina deležnikov na splošno podpira ukrepe za lažje čezmejno opravljanje storitev. CDD zlasti odločno podpirajo pojasnila v zvezi s pravili za izdajo dovoljenj za čezmejno opravljanje storitev in pravili za pomožne bančne storitve. Številni deležniki podpirajo okrepljeno sodelovanje med organi ali možnost pridobitve več informacij o CDD tretjih držav, ki opravljajo storitve v EU. Velika večina sodelujočih v javnem posvetovanju podpira bolj sorazmerno ureditev discipline pri poravnavi.
C. Učinki prednostne možnosti
Kakšne so koristi prednostne možnosti (če obstaja, sicer glavnih možnosti)?
Celoten sveženj možnosti bo imel pozitiven učinek zaradi bolj sorazmerne ureditve CDD in večje konkurenčnosti trga poravnav v EU. Poenostavitev postopka izdaje dovoljenj za čezmejno opravljanje storitev z enostavnim obvestilom na ravni države članice gostiteljice (namesto predhodne odobritve, kot je trenutno predvidena) bi lahko CDD v prvem letu prihranila 10 milijonov EUR, nato pa približno 4 milijone EUR letno. Z nadzornimi spremembami, povezanimi z ustanovitvijo kolegijev nadzornikov, ali spremembami zagotavljanja pomožnih bančnih storitev bi se racionalizirali postopki, kar bi omogočilo bolj usklajen nadzor in lažji dostop do nekaterih storitev. Te koristi je težko količinsko opredeliti, vendar se pričakuje, da bodo pomembne za podjetja in regulatorje. V zvezi s pojasnitvijo in odložitvijo elementov ureditve discipline pri poravnavi bi bile glavne koristi odloženi stroški; tj. stroški povezave za zastopnike za kritni nakup za udeležence na trgu ali znesek trgovanja, ki ne bi izginil ali prešel na mesta trgovanja zunaj EU (ocenjeni na 4–5 % skupnega prihodka). Poenostavitev postopka za čezmejno opravljanje plačilnih storitev in večja jasnost ureditve discipline pri poravnavi bi lahko ublažili del upravnega bremena ESMA v zvezi z vprašanji in odgovori. Nazadnje, učinek prednostnih možnosti politike na nacionalne organe bi moral biti na splošno pozitiven. Zlasti bi lahko imeli nacionalni pristojni organi nižje stroške in bi za izdajo dovoljenj za čezmejno opravljanje storitev porabili manj časa, če bi bili nacionalni pristojni organi gostitelji preprosto obveščeni.
Kakšni so stroški prednostne možnosti (če obstaja, sicer glavnih možnosti)?
Kar zadeva stroške, bi sodelovanje v obveznih kolegijih in zahteve v zvezi z uradnim obveščanjem za CDD tretjih držav vplivala predvsem na ESMA , čeprav bi slednje pomenilo enkratni strošek. Skupni učinek prednostnih možnosti politike na nacionalne pristojne organe bi bil neto pozitiven. Nacionalni pristojni organi lahko imajo stroške zaradi (i) potrebe po natančnejšem spremljanju pomožnih bančnih dejavnosti, ki se izvajajo v skladu z novim predlaganim okvirom (tj. višjih pragov in možnosti, da bančne CDD opravljajo bančne storitve za nebančne CDD), in (ii) svojega sodelovanja v obveznih kolegijih (ali njihove organizacije). Hkrati pa bi morali nacionalni pristojni organi zaradi poenostavljenih postopkov izdaje dovoljenj za čezmejno opravljanje storitev imeti nižje stroške. Nazadnje, zaradi zahteve v zvezi z uradnim obveščanjem za CDD tretjih držav bi lahko nacionalni pristojni organi prek organa ESMA pridobivali več informacij za prepoznavanje in spremljanje tveganj. Te stroške je težko količinsko opredeliti, vendar bi bili omejeni, saj se nadzorne ureditve ne spremenijo. Socialni ali okoljski učinki se ne pričakujejo.
Kakšen bo vpliv na podjetja, MSP ter mikropodjetja?
Predlagane možnosti politike ne bi smele imeti neposrednega pomembnega vpliva na podjetja. Vendar bodo ustvarile učinkovitejši in zanesljivejši sistem poravnave, zlasti z odpravo neučinkovitosti in spodbujanjem konkurenčnosti (npr. z ukrepi za olajšanje čezmejnega opravljanja storitev in zmanjšanje nesorazmernih stroškov). To bo posredno pozitivno vplivalo na vsa podjetja, zlasti pa na mala in srednja podjetja, ki bi lahko imela koristi od nižjih stroškov kapitala, saj bi lahko njihovi trenutno manj likvidni vrednostni papirji postali bolj likvidni. Predlagane spremembe bi lahko skupaj pomagale privabiti MSP na kapitalske trge ter prispevale k razvoju trdnega in povezanega finančnega trga EU.
Ali bo prišlo do znatnih učinkov na nacionalne proračune in uprave?
Ne. Učinek prednostnih možnosti politike na nacionalne pristojne organe bi bil omejen, vendar na splošno pozitiven.
Bo imela pobuda druge pomembnejše učinke?
Ne.
D. Spremljanje
Kdaj se bo politika pregledala?
Učinkovitost politike se bo obravnavala glede na splošne cilje uredbe o CDD in posebne cilje pregleda pet let po začetku uporabe ukrepov. Kazalniki vključujejo: število CDD, ki opravljajo čezmejne storitve; število

ustanovljenih kolegijev nadzornikov; število CDD, ki imajo dostop do bančnih storitev; rast poravnave v tujih valutah; stopnje učinkovitosti poravnave; število CDD tretjih držav, ki so vložile vlogo za priznanje/izpolnitev uradnega obvestila.